

Nordiskt nätverk
för livslångt lärande

Verksamhetsplan 2026

Verksamhetsplan 2026

Inledning

Livslångt lärande är ett prioriterat område i Norden och samarbetet kring livslångt lärande är förankrat i gemensamma värderingar, en gemensam kultur och historia, och inte minst i en gemensam syn på utbildning, demokrati och aktivt medborgarskap.

Livslångt lärande blir allt viktigare i en tid då arbetsmarknadens behov ständigt förändras. Den gröna och digitala omställningen föder nya yrken och arbetssätt, bland annat manifesterat i framväxten av AI. Parallellt upplever Norden ett ökat tryck inom välfärdssektorn, vilket kräver att arbetsstyrkan kontinuerligt uppgraderas och utvecklas.

För att kunna upprätthålla robusta och konkurrenskraftiga samhällen och samtidigt säkerställa en inkluderande omställning, är det avgörande att främja utvecklingen av flexibla lärandemöjligheter som kan anpassas till olika behov och livssituationer. Det är också viktigt att lärandet baseras på befintliga kompetenser och erfarenheter och upplevs som relevant för både individen och samhället.

Nordiskt nätverk för livslångt lärande (NLL) utgör tillsammans med delprogrammet Nordplus Vuxen MR-U:s primära insatser inom politikområdet livslångt lärande.

Under 2025 har NLL transformerat och anpassat sin organisation och verksamhet för att bättre svara mot nya prioriteringar och ge ett starkare stöd för det arbete som är viktigt både på strategisk och praktisk nivå, nordiskt och nationellt. Genom konsultationer och dialogmöten med samarbetspartners, värdorganisationerna, programkommittén, nationella och nordiska intressenter och målgrupper har NLL etablerat fyra insatser som stödjer genomförandet av samarbetsprogrammen för Nordiska ministerrådet för utbildning och forskning (MR-U), Nordiska ministerrådet för arbetsliv (MR-A), samt utvalda mål i Nordiska ministerrådets integrationsprogram.

Insatser skall stödja utveckling av policy och praxis inom livslångt lärande i Norden samt bygga vidare på synergier med EU:s agenda för livslångt lärande och andra relevanta internationella initiativ.

NLL ska vidareutveckla sitt hållbarhetsarbete med hjälp av en modell med 8 hållbarhetsprinciper inom internationellt ramverk för strategisk hållbar utveckling.¹

NLL kommer att fortsätta stärka partnerskap och samarbete mellan utbildning, forskning, civilsamhället och arbetslivssektorn och säkerställa engagemang från alla relevanta intressenter och målgrupper.

¹ <https://fssd.global/about-fssd-global>

NLL 2026

1. Förväntat resultat

1.1.

NLL har spridit erfarenheter och resultat från det nordiska samarbetet inom livslångt lärande genom workshoppar, nätverksträffar och publikationer, vilket har bidragit till ökad kunskap om innovativ och relevant praxis som kan implementeras i utbildnings- och kompetensutvecklingsinitiativ i hela Norden.

1.2.

NLL har levererat kunskapsunderlag som är utvecklat och prövat i praktiken för användning i besluts-processer och politikutveckling.

1.3.

Genom de fyra fokusområdena – validering och vägledning, lärande i arbetslivet, digital integration och inkludering av NEET-gruppen – har NLL arbetat med miljömässig, social och institutionell hållbarhet.

1.4.

NLL:s samarbete med ordförandeskapet 2026 har bidragit till att ordförandeskapsteman på utbildnings- och forskningsområdet når organisationer och beslutsfattare i hela Norden och på så sätt stödjer länderna i att möta kompetensbrist, stärka grundläggande färdigheter, och öka inkludering och välbefinnande.

1.5.

NLL, i samarbete med Nordplus Vuxenprogram, har bidragit till att erfarenheter och resultat från programmet omsätts i praxis och driver innovation inom livslångt lärande.

1.6.

NLL har stärkt det nordiska samarbetet inom livslångt lärande genom konsolidering av de fyra nätverksinitiativen med teman: Lärande i arbetslivet, Digital integration, Validering och vägledning, samt inkludering av NEET-gruppen, alla etablerade år 2025. Under mandatperioden 2026–2027 förväntas insatser att bidra till mer flexibel tillgång till lärande och kompetensutveckling i arbetslivet, att skapa bättre förutsättningar för digital integration, öka synlighet för centrala gröna kompetenser i arbetslivet och bidra till utökad användning av validering.

1.7.

NLL:s informations- och kommunikationsverksamhet har skapat ökad medvetenhet och kunskap om livslångt lärande i de nordiska länderna.

2. Verksamhet

2.1. Utvecklingsarbete och kunskapsspridning

NLL ska lyfta fram strukturella hinder som motverkar integration, dela och facilitera skalbara lösningar som stöder utvecklingen av digitala färdigheter som en del av bredare integrationsinsatser och tillgång till tjänster och sysselsättning. Utvecklingsarbete ska stärka nordiska organisationers förmåga att främja digitalt deltagande.

NLL:s pilotprojekt om kompetensutveckling på arbetsplatser ska främja kunskap hos anställda och ledare om flexibelt samarbetsinriktad lärandemodeller nära kopplade till den dagliga praktiken. Implementeringen av modellen stöder primärvårdens arbetsplatser i att hantera personalbrist.

NLL ska stödja uppsökande verksamhet och vägledningstjänster i deras arbete med de mest utsatta grupperna, stödja i att synliggöra deras kompetenser.

NLL kommer att bidra till ökad kunskap och förståelse bland verksamhetsutvecklare inom både utbildning och arbetsliv för den roll som validering spelar i transformation, omskolning och kompetenshöjning.

NLL: verksamhet ska skapa bättre förutsättningar för vägledare att arbeta tillsammans med andra sektorer för att unga vuxna kan hitta motivation och de bästa vägarna i utbildningssystem eller arbetsliv.

2.2. Stöd till beslutsprocesser och policyutveckling

NLL ska bidra till att resultat och erfarenheter från olika nordiska projekt synliggörs, används och omsätts i policyutveckling med syftet att främja utvecklingen av de nordiska utbildningssystemen.

NLL kommer att:

- stärkta aktörer som arbetar med digital inkludering för att skapa bättre förutsättningar för digital integration och bättre utnyttjande av befintliga resurser
- i samarbete med PIAAC-nätverket informera beslutsfattare – belysa utmaningarna med grundläggande färdigheter och vikten av kontinuerlig utveckling av grundläggande färdigheter
- generera data och kunskap som underlag för riktade erbjudanden och insatser för NEET-målgruppen, stärka det nationella samarbetet kring NEET-gruppen för att öka inkludering i samhället, både vad gäller skola, arbete samt kulturella och sociala aktiviteter
- stödja hållbar förändring i lärandekultur i organisationer och på arbetsplatser, vilket kan bidra till en långsiktig utvecklingsstrategi.

2.3. Arbete med hållbarhet

NLL ska arbeta systematiskt med hållbarhet inom alla sina insatser – validering och vägledning, lärande i arbetslivet, digital integration och inkludering av NEET-gruppen. Utgångspunkten är *Framework for Strategic Sustainable Development (FSSD)* som förenar miljömässiga, sociala och institutionella dimensioner. Genom att använda principerna får NLL bättre möjligheter att analysera och planera sitt arbete hållbart. Syftet är att stärka lärande, välbefinnande och handlingskraft hos människor och organisationer – och samtidigt bidra aktivt till den gröna omställningen. NLL hållbarhetsarbete fokuserar på:

- Mänsklig kapacitet – att utveckla kompetenser som stödjer mobilitet, och grön och social omställning.
- Likvärdig tillgång – att skapa inkluderande ramar för lärande och deltagande.
- Etisk och ansvarsfull organisering – att främja samarbeten som bygger på ömsesidighet, tillit och respekt.
- Vidareutveckling av befintlig kunskap och lösningar – att bygga på det som redan fungerar genom att samla, dela och skala upp goda exempel i stället för att skapa nytt.

2.4. Samarbete med Danmarks och Färöarnas ordförandeskap 2026

NLL ska bidra till aktiviteter under ordförandeskapet 2026 enligt önskemål och förfrågan från ordförandeskapet, öka synlighet och spridning för de

prioriterade temana som t.ex. unga människors välbefinnande och kvalitetsutveckling inom dagisområdet.

2.5. Samarbete med Nordplus Vuxen

Samarbetet mellan Nordplus och NLL syftar till att säkerställa att resultat och erfarenheter från Nordplus-projekt lyfts fram och används för att stödja utvecklingen av nordiska utbildningssystem. Genom att arbeta tillsammans kan båda programmen identifiera kluster av projekt bland aktiva initiativ, vilket främjar djupare kunskapsutbyte och potentiell skalbarhet för resultat. Genom samarbete syftar NLL- och Nordplus-projekten till att nå en bredare och mer mångsidig grupp av intressenter och därmed öka relevansen för, och inkluderingen av, målgrupperna.

2.6. Fyra insatser inom livslångt lärande

NLL:s insatser bidrar till implementering av utvalda mål inom nordiska ministerrådets samarbetsprogram för utbildning och forskning (MR-U), för arbetsliv (MR-A), samt utvalda mål i nordiska Integrationsprogram.

2.6.1. Insats Digital integration ska stärka den digitala inkluderingen – särskilt för invandrare – genom att bygga sektorsövergripande samarbeten, identifiera strukturella hinder, engagera beslutsfattare genom dialog och kunskapsdelning, samt anpassa och skala upp lovande metoder som främjar digitalt deltagande. Insatsen ska stödja utvecklingen av digitala färdigheter som en del av bredare integrationsinsatser och tillgång till samhällstjänster och arbete.

Ett sektorsövergripande nätverk bestående av representanter från statliga institutioner, kommunala tjänster, NGO:er och arbetsgivare ska:

- stärka samarbetet mellan offentliga myndigheter, utbildningsanordnare, kommuner, företag och civilsamhällesorganisationer
- identifiera strukturella barriärer som hindrar inkludering, samt synliggöra kunskap och lösningar som skapar bättre förutsättningar för effektiv användning av befintliga resurser och stödjer digital integration
- dela och koppla samman lovande nordiska initiativ inom digital integration.

Insatsen förväntas skapa nordiskt mervärde genom att länka nationella och lokala initiativ, göra resurser tillgängliga över gränserna och möjliggöra för kommuner att anpassa ett utprovat tillvägagångssätt i egen takt.

2.6.2. Insats Lärande i arbetslivet ska skapa enkel och flexibel tillgång till lärande och kompetensutveckling. En del av lösningen kommer vara att integrera och skala upp befintliga, testade modeller för lärande på arbetsplatsen. I projektet testas lärandecirkelmodellen på fem arbetsplatser inom hälso- och omsorgssektorn i Danmark, Norge, Sverige och på Åland.

Insatsen har som mål att hjälpa till att hantera utmaningarna med att rekrytera

och behålla personal inom hälso- och sjukvårdssektorn och undersöka hur kompetensutveckling – nära kopplad till den dagliga praktiken – kan förbättra kvaliteten på arbetet inom hälso- och sjukvårdssektorn.

Insatsen implementeras av ett nätverk bestående av arbetsgivarorganisationer, arbetstagarorganisationer, nationella kompetenscenter, forskare och facilitatorer.

Genom nätverksmöten och analys av erfarenheter från Lärandecirkelprojektet kommer nätverket att ta fram kunskap om arbetsplatsbaserat lärande:

- Vad krävs för att skapa stabila och robusta lärmiljöer.
- Vilka faktorer bidrar till (samskapande) lärande.
- Hur kan arbetsgivare, ledare, fackliga representanter och anställda tillsammans bidra till att lärande blir en naturlig del av kulturen på arbetsplatsen.

2.6.3. Insats för vägledning och validering ska stödja den gröna omställningen på de nordiska arbetsmarknaderna och bidra till att synliggöra centrala kompetenser för grön omställning i arbetslivet, samt att fokusera på vägledningens roll i detta sammanhang. Insatsen ska öka kunskapen och förståelsen för den roll som validering spelar i relation till omställning och kompetenshöjning.

Insatsen kommer att visa exempel på effekter av validering och vägledning:

- för kompetensutveckling i arbetslivet och övergångar på arbetsmarknaden
- för individens personliga utveckling och vinsten med validering
- för ekonomiska vinster med validering för såväl individ som samhället och arbetsliv.

2.6.4. NEET Insatsen syftar till att stärka insatserna för unga 16–29 år som befinner sig utanför utbildning, sysselsättning och träning (NEET). Med utgångspunkt från Åland, Färöarna och Grönland undersöks hur kompetensutveckling och inkludering kan främjas genom tvärsektoriellt samarbete och nordiskt kunskapsutbyte.

En central del i insatsen är att skapa dialog mellan aktörer över sektorsgränser i varje land och mellan länderna. I varje land har det hållits möten med intressenter under 2025 där deltagarna har bidragit med insikter om NEET-gruppens situation. Utifrån dessa möten arbetar projektet med att identifiera gemensamma insatsområden där de tre länderna kan jämföra praxis och policy, lära av varandra och utveckla lokalt förankrade lösningar.

Insatsen förväntas skapa bättre förutsättningar för vägledare att arbeta nära tillsammans med andra sektorer för att hitta motivation och de bästa vägarna för individer till utbildningssystemet eller arbete. Kunskap som utvecklas genom insatsen ska vara grund för riktade erbjudanden och initiativ till målgruppen, stärka det nationella samarbetet kring NEET-gruppen samt öka inkluderingen av NEET-gruppen i samhället, både vad gäller skola, arbete och kulturella och sociala aktiviteter.

2.7. Informationsverksamhet

NLL ska utveckla digital- och online-kommunikation i linje med nordiska tillgänglighetsrekommendationer och undersöka möjliga AI-lösningar för webbsidan för att öka synlighet och användandet av nordiska resultat för policy- och praxisutveckling inom livslångt lärande.

www.nll.org

Nordiskt nätverk
för livslångt lärande